

Bài 15: PHONG TRÀO DÂN CHỦ 1936-1939

I. Tình hình thế giới và trong nước

1. Tình hình thế giới

- Những năm 30 của thế kỷ XX, thế lực phát xít cầm quyền ở Đức, Ý, Nhật Bản chạy đua vũ trang, chuẩn bị chiến tranh thế giới.
- 07/1935, Đại hội lần VII của Quốc tế Cộng sản xác định nhiệm vụ chống chủ nghĩa phát xít, đấu tranh giành dân chủ, bảo vệ hòa bình, thành lập Mặt trận nhân dân rộng rãi.
- 06/1936, Mặt trận nhân dân lên cầm quyền ở Pháp, thi hành cải cách tiến bộ ở thuộc địa: cử phái đoàn sang điều tra tình hình Đông Dương, cử Toàn quyền mới, ân xá tù chính trị, nói rộng quyền tự do báo chí ...

2. Tình hình trong nước (Học sinh tự học)

II. PHONG TRÀO DÂN CHỦ 1936 – 1939.

1. Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương tháng 7-1936.

Tháng 7/1936, Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương do Lê Hồng Phong chủ trì ở Thượng Hải (Trung Quốc), đề ra đường lối và phương pháp đấu tranh.

- Nhiệm vụ chiến lược của cách mạng: chống đế quốc và phong kiến.
- Nhiệm vụ trực tiếp, trước mắt: đấu tranh chống chế độ phản động thuộc địa, chống phát xít, chống chiến tranh, đòi tự do, dân sinh, dân chủ, cơm áo, hòa bình.
- Kẻ thù trước mắt: thực dân phản động Pháp và tay sai.
- Phương pháp đấu tranh: Kết hợp các hình thức công khai và bí mật, hợp pháp và bất hợp pháp.
- Chủ trương: Thành lập Mặt trận thống nhất nhân dân phản đế Đông Dương. Tháng 3/1938, đổi thành Mặt trận thống nhất dân chủ Đông Dương, gọi tắt là Mặt trận Dân chủ Đông Dương.

2. Những phong trào đấu tranh tiêu biểu

a. Đấu tranh đòi các quyền tự do, dân sinh, dân chủ

*** Phong trào Đông Dương Đại hội.**

- Năm 1936, được tin Quốc hội Pháp sẽ cử một phái đoàn sang điều tra tình hình Đông Dương, Đảng chủ trương vận động và tổ chức nhân dân hội họp, thảo ra bản dân nguyện gửi tới phái đoàn Pháp, tiến tới triệu tập Đông Dương Đại hội.

- Các ủy ban hành động thành lập khắp cả nước, quần chúng sôi nổi tham gia các cuộc mitting, hội họp.
- * Phong trào đón Gô-đa: năm 1937, phái viên chính phủ Pháp Gô-đa sang điều tra Đông Dương và Toàn quyền mới nhậm chức, Đảng tổ chức quần chúng mít tinh đón rước nhưng thực chất là biểu dương lực lượng đưa yêu sách về dân sinh, dân chủ.
- * 1937-1939: nhiều cuộc mít tinh, biểu tình đòi quyền sống tiếp tục diễn ra. Đặc biệt, là cuộc mít tinh tổ chức công khai ở Hà Nội, Sài Gòn nhân ngày Quốc tế lao động 01/05/1938.

b. Đấu tranh nghị trường (Học sinh tự học)

c. Đấu tranh trên lĩnh vực báo chí (Học sinh tự học)

3. Ý nghĩa lịch sử và bài học kinh nghiệm của phong trào dân chủ 1936 – 1939

*** Ý nghĩa lịch sử**

- Là phong trào quần chúng rộng lớn, có tổ chức, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Đông Dương, buộc Pháp phải nhượng bộ một số yêu sách về dân sinh, dân chủ.
- Quần chúng được giác ngộ, tham gia Mặt trận dân tộc thống nhất, trở thành lực lượng chính trị hùng hậu của cách mạng.
- Cán bộ, đảng viên được tập hợp và trưởng thành.

*** Bài học kinh nghiệm**

- Đảng Cộng sản Đông Dương tích lũy được nhiều bài học kinh nghiệm về:
- Xây dựng Mặt trận dân tộc thống nhất.
- Tổ chức, lãnh đạo quần chúng đấu tranh công khai, hợp pháp.
- Đảng thấy được hạn chế trong công tác mặt trận, vấn đề dân tộc.
- Là một cuộc diễn tập thứ hai, chuẩn bị cho Tổng khởi nghĩa tháng Tám sau này.

CÂU HỎI ÔN TẬP CUỐI BÀI

Câu 1 . Đại hội lần VII của Quốc tế Cộng sản (7/1935) đề ra chủ trương thành lập Mặt trận dân chủ ở các nước nhằm mục đích gì?

- Chống phát xít, chống chiến tranh, bảo vệ hòa bình.
- Ủng hộ phong trào giải phóng dân tộc trên thế giới.
- Chống đế quốc thực dân

D. Giành độc lập dân tộc ở các nước thuộc địa.

Câu 2. Kinh tế Việt Nam trong giai đoạn 1936-1939 là

- A. nghèo nàn, lạc hậu, lệ thuộc kinh tế Pháp
- B. đã phục hồi và phát triển mạnh không còn lệ thuộc kinh tế Pháp
- C. được phục hồi và phát triển nhưng vẫn lạc hậu và phụ thuộc kinh tế Pháp
- D. vẫn mất cân đối nghèo nàn lạc hậu lệ thuộc kinh tế Pháp

Câu 3. Đại hội Quốc tế Cộng sản lần thứ VII (7-1935) đã xác định kẻ thù trước mắt của nhân dân thế giới là

- A. chủ nghĩa đế quốc.
- B. chủ nghĩa thực dân cũ.
- C. chủ nghĩa phân biệt chủng tộc.
- D. chủ nghĩa phát xít.

Câu 4. Đại hội QTCS lần VII (7/1935) đã xác định kẻ thù và nhiệm vụ trước mắt của giai cấp công nhân là

- A. chống CNDQ giành độc lập dân tộc.
- B. chống CNPX giành ruộng đất cho dân cày.
- C. chống CNPX, giành dân chủ, bảo vệ hòa bình, thành lập Mặt trận nhân dân.
- D. chống CNDQ, phát xít và phong kiến tay sai.

Câu 5. Phong trào dân chủ 1936 - 1939 diễn ra trong bối cảnh nào?

- A. Chủ nghĩa phát xít hình thành trên thế giới.
- B. Chủ nghĩa đế quốc mở rộng chiến tranh xâm lược.
- C. Phong trào Xô Viết Nghệ Tĩnh phát triển.
- D. Cuộc vận động giải phóng dân tộc phát triển.

Câu 6. Hội nghị BCH TW Đảng 7/1936 (Thượng Hải) dưới sự chủ trì của

- A. Lê Hồng Phong.
- B. Nguyễn Văn Cừ.
- C. Hà Huy Tập.
- D. Nguyễn Ái Quốc.

Câu 7. Hội nghị tháng 7/1936 đã xác định nhiệm vụ trước mắt là

- A. đấu tranh chống chế độ phản động thuộc địa, chống phát xít, chống chiến tranh.
- B. chống đế quốc và phong kiến.
- C. chống phong kiến, tay sai và bọn phản động.
- D. đề ra đường lối và phương pháp đấu tranh cụ thể.

Câu 8. Hội nghị tháng 7/1936 đã chủ trương thành lập mặt trận

- A. Thống nhất nhân dân phản đế Đông Dương.
- B. Việt minh.

C. Dân chủ Đông Dương.

D. Thống nhất dân tộc phản đế Đông Dương.

Câu 9. Phong trào dân chủ 1936 - 1939 được coi là

A. cuộc diễn tập thứ hai, chuẩn bị cho Tổng khởi nghĩa tháng 8 sau này.

B. cuộc đấu tranh chính trị, vũ trang đầu tiên của nhân dân ta.

C. cuộc diễn tập đầu tiên, chuẩn bị cho cách mạng tháng 8.

D. sự mở đầu cho phong trào đấu tranh GPDT kể từ khi có Đảng.

Câu 10. Ngày 1/5/1938, ở Hà Nội diễn ra sự kiện

A. biểu tình của nhân dân đón phái đoàn Pháp (Gô-đa và toàn quyền Đông Dương Brê-vi-ê).

B. cuộc mít tinh tại Quảng trường nhà Đấu Xảo nhân kỷ niệm ngày Quốc tế lao động.

C. phong trào Đông Dương Đại hội đưa "dân nguyện".

D. thực dân Pháp xử tử công khai những người yêu nước tại nhà hát lớn.

Câu 11. Mặt trận Thống nhất nhân dân phản đế Đông Dương được thành lập với mục đích gì?

A. Tập hợp tư sản, tiểu tư sản và địa chủ chống đế quốc.

B. Kêu gọi liên minh công nông đoàn kết đấu tranh.

C. Thực hiện liên minh công nông.

D. Nhằm tập hợp mọi lực lượng yêu nước, dân chủ tiến bộ.

Câu 12. Hội nghị Ban chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương (7/1936) xác định nhiệm vụ trực tiếp trước mắt của cách mạng tư sản dân quyền Đông Dương lúc này là

A. chống chế độ phản động thuộc địa, chống phát xít, chống chiến tranh đòi tự do, dân sinh, dân chủ, cơm áo hòa bình.

B. đánh đổ đế quốc, tay sai, giải phóng các dân tộc Đông Dương, làm cho Đông Dương hoàn toàn độc lập.

C. chống đế quốc, phong kiến để giải phóng dân tộc.

D. đánh đế quốc phong kiến và tư sản phản cách mạng giải phóng các dân tộc Đông Dương làm cho Đông Dương độc lập.

Câu 13. Nội dung nào sau đây **không** nằm trong nhiệm vụ mới của Đảng từ sau hội nghị tháng 7/1936?

A. Đòi tự do dân chủ cơm áo hòa bình.

B. Tạm gác khẩu hiệu độc lập dân tộc và người cày có ruộng.

C. Chỉ chống phát xít Nhật.

D. Hình thức đấu tranh công khai, hợp pháp, nửa hợp pháp.

Câu 14. Tính chất của phong trào dân chủ 1936-1939 là gì?

A. Tính dân chủ là chủ yếu.

B. Mang tính dân tộc sâu sắc.

C. Mang tính dân tộc, dân chủ, trong đó nội dung dân chủ là nét nổi bật.

D. Mang tính dân tộc, dân chủ, nhân dân sâu sắc.

Câu 15. Thắng lợi lớn nhất của phong trào dân chủ 1936-1939 là

A. uy tín của Đảng được mở rộng.

B. tư tưởng chủ trương của Đảng được phổ biến.

C. tập hợp được khối liên minh công nông.

D. tập hợp được một lực lượng chính trị hùng hậu.

